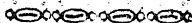

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
K E N G E D E L M É V E L.

Nro 16.

Költ Bétsbenn, Kis-Alfzöny Havának (Augustusnak)
23-dik napján 1799-dik Esztendőbenn.

Béts.

Nagy győzelemről való híradással érkezett ide tegnapelőtt a' Sántz-ásó (Pionier) Katonáink közötti Fő-Strázsamesteri ranggal szolgáló Gróf Hardegg, F. M. Szüvarov fő quártélyja helyéből Noviból, mely Híradást mindjárt az nap, ki is adott a' Hadi Cancellária, 45-dik számú tülönös hadi Tudósításabann, mely szerént Aug. 15-dikénn, Joubert Fr. Vezér' Serege igen megverettetett, 's maga is halva-maradt ezen új Vezér, egy más Generálissal egygyütt; 4 Fr. Gé

nerálisok pedig fogságunkba estek. Az el-nyertt ágyúk' száma, 22 re ment vala már a' Kurír' el-indulásakor. Egyéb veszteségét az ellenségnek nem lehetett vala még bizonyossann meghatározni. A' mi Seregeinkből el-esett, meg-sebesedett, 's nem találtatott Személyeknek számát lehet tenni, a' mint Lovasság-Generálissa Mélász írta, négy ezerre: mert Joubert nagy erővel is vólt; 's fel-tette magábann, hogy a' győzedelmet, akármennyibe kerül is, vízfzakeríti Nemzetének, mint az itt következő offiális Előadásból nyilván ki-tettzik:

„Aug. 11-dik éjtszakájann, az 5 dik Huszár Reg—béli Breten Kapitányunkat, ki Cumolinónál állott vólt (Génuának Bóchetti szorosjárása felé) vízfza-nyomta az ellenség Rocca-Grimaldi ig: de egyébaránt meg-elégedett azzal, hogy tsak több fegyveres erőt tett Ovadoba (melly Helység nem meszse esik Aquitól rezsút Dél felé): a' miéink pedig, Rocca Grimaldit erősítették meg egy Batalion gyalogsággal.“

„F. M. L. Kaimtól (ugyan azon időbenn) olly Tudósítást vett Mélász Vezérünk, hogy az ellenség, (Fr. Ország' belső részéből, Dél és Napnyúgot között) mind Tenda felé, mind pedig a' Stura (folyó-vize) völgyébe, több Sereg-szakaszokat, 's kis táborokat vont öfzse; nem különbenn alkalmas számú Katonaság érkezett, Mont Cenis felé is, (melly hegy, Szabaudia' szélinn fekszik) Monte Genevrohoz pedig ágyúk érkeztek feles számmal (melly hegy, a' Cenis hegyinél alább, szinte egy lineábann fekszik Turinnal,

Napnyúgot felől, Fr. Országának abbann a' résziben, melly hajdann Dauphinénak (Dofinénak), vagy deákul: Delphinátusaak hívatatott; most pedig, a' Fr. Respublika Felső-Alpesi Olztállának neveztetik). Ezen ágyúkkal, la Charboniere nevű Erősséget igyekezett az ellenség, védelmezhető állapotba helyhezteini."

„Aug. 12-dikénn (a' Génuai földről, Ovado felől). Spignoig nyomúlt elébb az ellenség, (mely Helység, részút esik Aquinak, Napnyúgot és Dél között) 's Ovadoba, mindég több több népet tett, és vízfőre nyomván Izélső Orállóinkat, Rocca Grimaldi-ig, és Cremolinóig tolakodott: nem különbenn Sassellóból is (a' Génuai földnek a ább fekvő részéből) helyebb nyomúlt egynehány ezer emberrel Ponzone felé (mely Helység, Aquinn alól, egyenes lineában fekszik."

„Aquinnál állván F. M. L. Bellegarde, hírrül adta leg-ottan Noviba, ezen elébb nyomulásokat a' Frantziáknak, 's jelentette egyfzersmind, hogy mintegy 8 ezer Fr—ák, az Erco vize 's a' Bormida völgye felé nyomakodnak (Aqui, az Erco és Bormida vizeinek összefolyásánál fekszik). Illy környölállásokbann parantsolatot vett a' F. M. L., hogy az Orba és Scrivia között táborozó Seregünkhöz vonnya el magát Aquittól (A' Scrivia vize keresztül folya Tortónát; az Orba, túl foly a' Scriviánn, Napnyúgot és Dél között.)

B. Kray, a' ki éppenn Aug. 12-dikénn érkezett a' maga Korpusával a' Sereghöz: jelentette, hogy vizsgálódó csoportokat küldvén el Argentera (l' Argentiére) felé, (mely hely, a' Pe-

demontziumi és Frantzia széleknél fekszik) azt hozták hírül, hogy mintegy 3 ezer Fr—ák tartózkodnak a' Barcellonettei völgybenn (a' Fr. Respublikának Alsó-Alpesi Ofztálya bann; 's az előbbani nevezett szerént, Provánz (Provence) Tartományában) és még 1200-an indulnak hozzájuk Archéból (melly hely, nem messze esik Napkelet felől, Barcelonette Váráról.)

„Minthogy a' Miéink; az Orba és Scrivia közti térségre (melly Novina felül fekszik a' hegyek alatt) akarták ki-tsalni az ellenséget: könnyű volt ennek a' mi Előlvígyázóinkat el nyomni a' hegyekről; (Novi környékéről) 's Novit el foglalni Aug 13-dikán.”

„Nem lehetett egyebet vélni az ellenségről, hanem hogy ő; Tortónát szándékozik felszabadítani az ostrom alól; minekokaért a' Tortónai völgybe is állítódott ki Vighízuolóhoz egy Seregofztályunk, Orosz Gen. Rosenberg vezérlése alatt.”

„B. Kray; tovább készült már éppen folytatni útját Cuneo felé: midőn parantsolatot vett, hogy Gróf Bellegárd'al egygyesíttse magát, 's formállyá Seregünk jobb szárnyát: más nap pedig (Aug. 15-dikénn) minthogy tsendesenn maradt az ellenség: parantsolatja volt azt megtámadni, Novi háta megöl; Orosz Gen. H. Pangrationnak pedig, előlről.”

„Minthogy hegyeket kellett mászni; az ellenség pedig nagy erővel állott ellent: nem volt szerentsés az első próbatétel, sem B. Kray sem Gen. Pangration' részéről; sőt nem volt a' má-

sodik is, melyet már H. Pangration, Milloradovich Generálissal egygyütt tett völt.“

„Ezen második próba-tételkor, Orosz Gen. Lieut. Dörfelden is meg támadta balról a' Novi előtt fekvő hegyeket: de hasonlóképpenn nem boldogúlhatott.“

„F. M. Szuvarov, a' maga esmeretes erőss-lelkűsége szerént, parancsolta mind Gen. Dörfel-dennek, mind H- g Pangration, és Milloradovich Gen-oknak, hogy újra támadják meg a' Novi megett lévő hegyeket: de akkor se' lehetett ki-nyomni helyéből az ellenséget. Ez történt délutáni 3 órakor.“

„Mélácz Vezérünk azombann, ki a' Scriveria vize' hozfzábann állott völt, úgy elébb nyomult vala ezen viadalok közbenn, hogy már dél tájbann Seravallet (melly Novinn alól esik rézsút Napkelet és Dél között) fel-fzabadította az ostrom alól, és (alább) Arquatát is el-foglaltatta, 's a' melyly 3 Sereg-tsapatok a' fő-vezérlése alatt vóltak, egészszenn el-kerítették az ellenség' jobb szárnyát, melyly ellen, hogy annál foganatosabbann dolgozhassanak: egynehány Bateriaákat hányatott L. Generál. Mélácz, ofzlatni akarván azok által az ellenség' figyelmetességét ('s erejét).“

„Ezen meg-támadásbann mintegy 8 száz embert vesztettek említett 3 Tsapatjaink; de állhatatos törekedéseknek az a' szerentsés következése lett, hogy az ellenség, egészsz fekvéséből, melyly Novitól Bassaluzóig nyúlt, el veretett, 's végre L. G. Mélácz a' Paar Gránáté-

res Bat—jával, Noviból is ki-nyomta a' Frantziákat, kik a' többekkel egygyütt, Ovado felé vonták vízfzsa magokat; minthogy F. M. L. H—g Lichtenstein Gavi felé el-vágta előttök az (egyenes) útát. Ez a' vitéz Hertzeg, kit most is különösen dítsér L. G. Mélász, győzedelmes Sereg-tsapatjaink között a' 3-dikat vezette; a' másikat Gen. Májor Loudon; az elsőt pedig, melly állott, a' Fürstenberg Reg—ének 1 Bat—ából és G. M. Lusignan Brigádájából, F. M. L. Frölich. Ezen Vezért is név szerént magasztal-lya L. G. Mélász. Azt mondja egyszersmind az egészsz nép' bátorságáról, 's minden Generális és Stabális Tízst Uraknak okos kórmányozásá-ról, hogy azt elegendőképpenn le nem írhatja."

Perugiát, melly Város az Egyházi Birodalom földjénn fekszik, fel-adták a' Frantziák, a' Toskánai Insurgensek Arezzoí Ofztállya' Vezérének, kinek neve: Schneider; hanem még a' Vár, ellenséges kézbenn vagyon.

Hogy Olasz Országban olly roszszúl mentek a' dolgok a' Fr—ákra nézve; Scherer Fr. Generálisnak tulajdonítja ezt, nagy részént a' Fr. nép. Scherer, egy magát mentő írást bocsátott ki nyomtatásbann, következő titulus alatt:—*Précis des Opérations militaires de l' Armée d' Italie, depuis le 21 Vent. jusqu' au 17. Flor. de l' an 7. par le Général Scherer, a' mellybenn elő adja: miket tett az Olasz Orzági Armádiájok, e' folyó esztendőnek Mártzius Hónapjától fogva, Aprilis közepe tájjáig. — Mi csak a' legnevezetesebb dolgokat szedtük ki belőle.*

„Mikor — *ügymond Scherer* — Májlánda érkeztem Mártz. 11-dikénn, a' Fr. Armádia, 50 ezer emberből állott; vólt még ezen kívül mintegy 11 ezer főből állott Pedemontziumi, Lengyel, Cisálpíniai, és Svájtzer-Országi (Helvétziai) Katonaság. A' Táborhoz tartozó ágyúk' száma 80-ra ment, mellyeknek vontatására 1500 ló kívántatott. A' Várak őrizetére Pedemontziumbann és Cisálpíniábann, vóltak 23 Batalionok (leg-alább is 23 ezer ember). Az én Armádiám tehát, mellyet az ellenség' eleibe vihettem, mintegy 61 ezer Katonából állott: de ezekből még ki kell vennem 5 ezeret, kiket Pedemontziumba küldöttem, a' nép le-tesendesítésére; továbbá, 7 ezeret, kiket Toskánának el-foglalására, és ismét 6 ezeret, kiket Veltlin Tartományába küldöttem. Tehát nálam tsak 43 ezer maradt (a' Pattantyúsokonn, és a' Sántzásókonn (Sapeurs) kívül). Serurier Generálist egy Divízióval, 's a' Veltlinbenn vólt 6 ezer emberrel Tirolisba indítottam olly hagyomással, hogy Tridentumnál által-menvén az Adige (Éta) vizénn, a' Verónánál álló Ts. Kir. Armádia' jobb szárnyának háta megékerüllyön akkorra, mikor én szembe fogom azt meg-támadni. Mártz. 21-dikénn Mántuát visgáltam meg; 22-dikénn vettem a' Direktórium' Írását, mellybenn hadat izent a' Római Császárnak, és a' Toskánai Nagy-Hertzegnek. Mindjárt meg-indítottam Veróna felé az Armádiámat, 's Máj. 26-dikénn által is vertem a' R. Császár' Katonáit az Adige vizénn, Verónánn felül. De Serrurier Tridentumba nem juthatott, mivel a'

Veltlini és Svájtzéri Seregosztályok öszi nem kaphatottak magokat. Ez minden szerentsétlenségünknek az oka. Azután Verónánál alól is által akartam menni az Ets vizén, 's erre nézve Legnago felé indult az Armádiánk; engedelmeskedni akarván a' Direktórium' parantolatjának, hogy t. i. addig támadjam meg a' Római Császár' Armádiáját, míg az Orosz Császár' Serege segítségére nem érkezik: de a' Kémjeink roszszúl tudósítottak az ellenség' fekvéséről, ámbár sok pénzt osztogattam ki köztök, 's egyéb ígéretekkel is bízattam őket. Jó Mapánk se' volt Mantua' Tartományról, úgy hogy nem tudván az utakat, 's a' helyek' távol-létét, egy Seregosztály járatlan útonn menvén, későbbenn érkezett az ütközetbe (melly Apr. 5-dikénn esett). Nem tsuda tehát, hogy viázsa verettettünk (Kray Generálistól). Ez ideig, 3500 Frantziák részszerént el-estek, 's részszerént foglyokká lettek; 5 ezeren pedig sebet kapván, bellyebb küldöttek az Országba. Ez után Mantua Várába 6600 Katonát küldöttem bé, az ottani számos Őrizetnek meg-erősöbbitésére, melynek egy egész év elztendőre elégséges eledele volt. Ekkor már az Armádiám csak 28 ezer emberből állott, mellynek 60 ágyúja volt. Meg-érkezvén Párisból az engedelem, melly szerént a' Nápolyi Armádiát onnan ki hívhatom, Apr. 7-dikénn írtam Macdonald Generálishoz, hogy hagyja oda Nápolyt, és hozza siettséggel az Armádiáját. Azon kívül más három Kurírt is küldöttem még hozzája, és sürgettem minden módonn a'

javételét. Halván Apr. 24-dikénn, hogy Májlándbann nagy remélésbenn vólnának a' Cisálpíniai Respublikának eszkelő Személyei: magam oda mentem Apr. 25-dikénn, részszerént le tsilapításokra, részszerént pedig a' szükséges pénznek tőlök való öfzsze-szerzésére; de elébb az Armádiát, melly az Adda vizenél állott, Moreau Generálisra bízta. Apr. 27-dikénn ismét egy Kurírt küldöttem Macdonáldhoz, hogy jöj-jön az Armádiájával, valamint tsak jöhet. Ezek után oda hagytam Olasz Országot.

A' Nápolyi meg-átalkodott Pártosok közzül hogy sokakat fel akasztatott, az oda diadalmasan bé-rontott Királyi Vezér: már írtuk. Most már egy hiteles Tudósítás, meg-nevezi azokat, a' kik Nápolynak, Ponte della Maddalena nevű hídjánn, meg-találták érdemlett, és minden zenebonás főznek rettentő például szolgálható halálokat. A' laistroma ezen fel-akasztattaknak maga valóságábann így következik:

Eveche d' Agnese; Giuseppe Albanese; Domenico Cirillo; Giuseppe di Tomasi; Mario Lagani; Raimondo di Gennaro; Andrea Riario; Giuseppe — Michele Ciaja (két Atyafiak); Andrea Altamola Siciliano; Vincenzo de Filippis; Giovanne Leonardo Palomba; Niccola — Giuseppe — Alessio Tasulo (három Atyafiak); Pasquale Basti; Abbate — Giuseppe — Andrea Cestari (3 Atyafiak); Antonio — Pietro Piatti (2 Atyafiak); Giuseppe Marchetti; Giovanni Campana; Tomaso Atanasio; Andrea Molino; Michel Angiolo Macedonio; Giuseppe Teano; Nic-

cola Tabaccolo; Francesco Confatti; Prosdoci-
mo Rotondo; Giuseppe Lagotera; Gabriele Man-
toni; Luigi Macedonio; Giuseppe Peppe; Vin-
cenzo Porta; Vittorio Mattera; Giuseppe Schia-
pani; Gaetano Wirtz; Luigi Serra Cassano;
Luigi Arcavita; Giov. B. — a Filomarino Rocca
(ez, más ágból való, mint a' kiről emlékeztünk);
Francesco Caracciolo; Pasquale Battilesta; Car-
lo Laubert; Giuseppe Duchesi; Gaetano Gagliar-
do; Gennaro Gambardella; Gennaro Cantalupo;
Marco Barselli; Niccola — Carlo Magno (két
Atyafiak); Domenico Biceglia; Michele — Gae-
tano Rossi (két Atyafiak); Giuseppe Costantino;
Giuseppe Ruvo; Antonio Costantino; Francesco
Guardati; Carlo Monni; Michele Pierri; Anni-
bale Giordani; Gennaro — Carlo Giordano (2
Atyafiak); Filippo Marselli; Giuseppe Raffaeli;
Vincenzo Morra; Alessandro Perucci; Raffaele
Carli; Giovanni Porticelli; Giuliano Colonna
Stigliano; Rosario Scopoli; Ferdinando Pigna-
telli; Carlo Moscori; Vincenzo Lupo; Gregorio
Moscori; (Bougar, Commissario Civile della re-
publica francese.)

Hadi Környüldállások.

(Külföldi Tudósítások Szerént)

1. Spanyol Országok.

Az Orosz Császárnak Spanyol Ország ellen
való had-végzéséről, emlékeztünk már a' múlt
postánn is rövidedenn; 's megígértük az azt ma-
gábbann foglaló írásnak (Manifestumnak) közlé-
sét. Ez annak, a' magyar értelme:

„Első Pál 's a' t.

„Meg-határozván Frigveseinkkel egygyütt, hogy ki-írtsuk Frantzia Országból az igazságtalan igazgatást, minden eränket reá fordítottuk ezen szándékunknak végre-hajtására. Az Isten meg-áldotta törekedésünket, fzerentséket 's gyözedelmeket adván minékünk.“

„Az Európai Hatalmasságoknak azon kevés száma között, a' kik külsőképpenn hajlandóságjokat nyilatkoztatják ahoz a' már haldokló undok (Fr.) Kormányfzékhez, de valósággal, csak a' bofszúállása' következéseitől félnek: egy se' mutatott olly kitsiny-lelküséget, mint Spanyol-Ország, 's olly le-köteleztetést a' Fr-ákhoz, nem ugyan annyibann, hogy vélek dolgozott volna; hanem hogy kézfítette magát ahoz, minekutánna minden eszközoeket el követünk a' végre, hogy meg mutassuk ezen Hatalmasságnak, a' betsület' valóságos útját, a' melyre tér akkor, midön egygyüvé fog velünk. Midön e' fzerént láttuk, hogy meg-átalkodott a' maga tévelygésibenn, 's a' maga gondolatibann, melyek magának is betstelenségére 's vefzedelmére szolgálnak; meg-érezttük vele végtére bofszankodásunkat, el küldvén a' mi Udvarunk mellől, Onis (nevü) Miniszterét. Értésünkre esvén, hogy a' mi (Mádriti) Miniszterünk Gróf Buzow, kéntelenítettett el-hagyni, ki-szabott idő alatt, a' Spanyol Király' Országát: úgy nézzük mi ezen tselekedetet, mint a' mi Felségünknek meg bántását, és mi Nékie hadat izenünk, rendeléseket tévén, hogy a' mi Birodalmunknak minden

Kikötőhelyeibenn, tartóztatódjanak le 's foglaldjanak el Spanyol Országának kereskedő-hajói, 's parantsolatokat küldvén minden földi és tengeri Komendánsinkhoz, hogy ellenségesen bányanak a' Spanyol Király' Alattvalóival mindeütt, valahol találják azokat."

Költ Pétersburgbann Júl. 15-dikénn 1799. —
a' mi Császárságnuknak 3 dik esztendejében. — Pál.

2. Orosz Birodalmiak.

A' Revali Kikötőhelybenn, tizenhét Orosz íneai hajók voltak egygyütt, Júl. 20-dika tájján. Sok ezer Kozákok 's Tatárok is voltak öfzfegyülekezve a' Revali partokon, 's várták a' hajókra való bé-fzállíttatássokat.

3.) Batáviaiak.

Rotterdámból Aug. 3-dikánn: — „Zelandi partjainkhoz, mellyeknél most is nagy erővel vagynak az Anglusok, alig ha 9 napok alatt, Oroszok is nem érkeznek, a' kiktől való féltékben, már sok Lakosok el-futottak."

4.) Nagy-Britanniaiak.

Londonba olly Tudósítások érkeztek Párisból a' Frantzia és Spanyol egygyesültt Hájsseregről, hogy ki-indulván az, Júl. 21-dikénn Kádix alól Ferrol felé, tsak két hajóit hagyta hátra a' Kádixi Kikötőhelybenn, mellyeket egy Algíri Rabló-hajó igen meg-rongált.

A' szándékáról ezen Hajósseregnek olly hír foly Londonbann; hogy az, magához akarja még venni azon öt Spanyol lineai hajókat is, a' mellyek már régen tartózkodtak Rochefortnál; 's nem külömbenn azokat is, mellyek még a' Breszti Kikötőhelybenn állottak készenn, 's ott több földi Katonaságot is vesz magához. Hollandia partjaihoz menvén onnét, egygyesíti magával a' Hollandusoknak tizenkét lineai hajókat, mellyek, az ott fel 's alá jártt Anglusok miatt, nem mertek vala ki-indúlni Texelből.

Ezen három rendbéli szaporodások által, 68 ra szándékozott fel nevelni ezen Hajóssereg a' maga lineai hajóinak számát.

Midőn az említett Júl. 21 dikénn, ki indúlt vala a' Kádixi Kikötőhelyből: állott, a' Fr—ák részéről: 25 lineai hajókból; 6 Fregátokból, és 7 kisebb hadi-hajókból; a' Sp—ok részéről pedig: 18 lineai hajókból, 8 Fregátokból, és 3 Brigántinokból.

(Nem Egyiptomból indúlt Fr. Ország felé az a' Fr. hajó, melynek el-fogattatását írtuk a' múlt postánn, hanem Frantzia Országból Egyiptomba.)

5.) Török Birodalmiak.

Hiteles Tudósítások szerént, a' Török Minisztériomnak egy része, igen erőssenn dolgozik azon, hogy a' mostani idők' környülállásihoz képest, irányosabb formába vétetődjék a' Török Birodalom' igazgattatása.

Síriában Acre Városa alatt, 27 ágyúkra találtak a' Törökök Majus' 22 dikénn, Bonaparte

után, ki azokat részszerént el-ásatta a' homokba, részszerént kútakba hányatta, minekutánna 65 nap ágyúztatván haszontalanúl a' nevezett Várost, és tizenkétszer verettetvén vízfőz a' Város falaitól: kénytelen volt Máj. 21-dikénn el-vonni magát Jaffa felé.

A' Bonaparte Seregebéli számos Tiszteknek Acre alatt le-vagdaltt fejei között, a' mellyek Konstantinápolyba küldöttek, és ott szokás szerint, fel-rakattak a' Császári palota (Szerálj) kapuja felibe, tsak egygyenn volt még rajta az egygyik fül. Meg-sejtvén ezt a' nép, mind addig kiábálta: Egyenlőség! Egyenlőség! míg le nem mettződött róla a' fül, a' midőn ismét vízfőz tevődött az előbbi helyére. Sok főkönn a' fülek helyett, frantzia kokárdák szemléltettek.

Temesvárról Aug. 1-ső napján: — „Passman Oglu 's az Orsovai Basa között mind egyre tart az egyenetlenség. Amaz nem tsak kerítve tartja a' Török részről Orsovát, úgy, hogy tsak a' Bánátusból nyerhet ez élésre-v lőt: sőt ezer Császár-aranyat is tett fel Passmann ezen vetélkedő-társsa' fejére.“

6. Frantzia Országaiak.

Több rendbéli Tudósítások írják Pári'sból, hogy a' Direktórium' Testörzőinek Izámát, alattombann szaporítani kellett, mert a' vérengező Jakobínusok, Sieyes és Barras Direktorokat, rövid időnn el akarták vetni a' nyakokról más Világra, hogy ők lehessenek a' Totum-fák, mint voltak Robespierre' idejébenn.

Straßburgból, egészsz bizonyosságú meghatározással írták már Aug. 9-dikénn, hogy a' Helvétziai Fr. Sereg' vezérlésébenn, Mafszénát Moreau váltja fel; Morót pedig a' Rajnai Fr. Sereg' vezérlésébenn Bernadotte, és csak ennek el-érkezéséig kormányozza a' Rajnai Sereget Gen. Müller.

Merlin Ex-Direktor, se' agyon nem lötte magát, se' meg nem szökött mint Pári'sból írogatták; valamint Reubel sem.

Még nem vonattak kérdőre az Ex-Direktorok, 's ezért úgy is dúlnak fúlnak a' Jakobínusok a' Törvényhozó Tanátsra; hogy meg kellett szaporíttatni ennek is a' Testörzöit. — Sieyes és Barras Direktorokat nyilván azzal vádolják, hogy a' Fr. Respublika ellen egygyesült Hatalmasságokkal titkonn végezni akarnak.

A' Napnyúgöti Osztállyaibann a' Respublikának, formaruhássann verbuálnak a' Királyt-kívánók, 's várják az Anglusokat. Világos kék kabát 's veress lájbli a' Forma-ruhájok.

7. Helvétziaiak.

Károly Főhertzeg, szépen meg-köszönte írásbann a' Zürchieknek, azon jó indulatjokat, hogy Várossok' ki-világosításával is nyilatkoztatták a' Mántua' vizslya-nyeréséből vett örömeiket.

A' Glárusiak, örvendeztek a' Schaffhause-
nieknek, hogy ők is vizslya nyerték a' Cs. Kir. Sereg által, előbbi szabadságjokat: de egyszers-
mond buzdították a' magok példájával, hogy
küldjenek ők is, tőlök ki-telhetőképenn fegyve-
res nepet Karoly Fő-Hertzeghez.

Jelentes.

Bétsből Aug. 19 dikénn: — „Egy Német-Magyar, és Magyar-Német Lexicont készítettem azoknak számokra, a' kik Németül, vagy Magyarúl akarnak tanulni, vagy a' kik Németből Magyarra fordítanak. Az I-ső Német Magyar Részze már készenn vagyon, és a' jövő Septemberi Pesti Vásárra le szállítódik Kilián és Kis István Könyváros Urakhoz, 's onnan más helyekre is, úgymint: Debretzenbe, Fejérvárra, Győrbe, Kassára, Ketskémétre, Komáromba, Körösre, Losontzra, Lőtsére, Nagy-Károlyba, Nagy-Váradra, Pápára, Patakra, Pozsonba, Szigetre, Vátzra, Welszprémbe.“

Ebben az I-ső Részben mintegy 16 ezer szó találtatik, és csak az olyan szokat hagy-tam ki, mellyek ritkák, vagy a' mellyekkel már ma nem élnek; ezen kívül az olyan öfzfze-tett szokat, mellyek a' Magyar nyelv szerént is ép-penn úgy tétetnek öfzfze, következésképpenn a' mellyeknek értelmét az új Tanuló is mindjárt ki találhatja, mihelyt az ilyen öfzfze-tett szót külön választván, mindeniknek értelmét ki-keresheti. Vagynak azombann olyan öfzfze-tett szók is, mellyeknek az öfzfze-tétel által valamely új jelentések is lett, már az ilyenek it-tenn is fel találatnak.

Fel raktam ezen Szó-könyvemben: 1.) a' Magábann-érthetők Artikulussát. 2.) A' szóknak külömbkülömbféle Jelentéseit, és, 3.) a' Magyar Izóllásoktól külömböző Szóllások-formáit ott, a' hol Izükséges volt.

Marion József, Lötsei Professor.